

**Ministarstvo, poljoprivrede,
šumarstva i ribarstva**

GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O MORSKOM RIBARSTVU METODOLOGIJA

Zagreb, 2025. godine

Pravna osnova statističkog izvještavanja

Podaci iz područja ribarstva prikupljaju se na temelju Zakona o morskom ribarstvu („Narodne novine“, br. 62/17., 130/17., 14/19., 30/23. i 14/24.) i EU uredbi čija provedba se osigurava navedenim zakonom te Uredbe (EU) 2017/1004 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. svibnja 2017. o uspostavi okvira Unije za prikupljanje i upotrebu podataka u sektoru ribarstva te upravljanje njima i potporu za znanstveno savjetovanje u vezi sa zajedničkom ribarstvenom politikom, i o stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ) br. 199/2008.

Obveza izvještavanja propisana je u članku 38. Zakona o službenoj statistici („Narodne novine“, broj 25/20. i 155/23.) koji propisuje da nositelji službene statistike podnose izvješće o provedbi statističkih aktivnosti iz njihovog djelokruga Državnom zavodu za statistiku najkasnije do 28. veljače tekuće godine za prethodnu godinu.

Nositelj izvještavanja

Nositelj godišnjeg izvještavanja o morskom ribarstvu je Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i ribarstva – Uprava ribarstva.

Obveza dostave podataka

Obveza dostave podataka o iskrcaju morskih organizama nalazi se u Zakonu o morskom ribarstvu („Narodne novine“, broj 62/17., 130/17., 14/19., 30/23. i 14/24.) u članku 41. koji propisuje da svi ovlaštenici povlastica za obavljanje gospodarskog ribolova na moru i povlastica za mali obalni ribolov moraju voditi podatke o ulovu/iskrcaju te ih dostavljati ministarstvu. Obveza dostave podataka o prvoj prodaji definirana je odredbama EU i nacionalnih propisa koji definiraju način i rokove za dostavu podataka o prvoj prodaji proizvoda ribarstva.

Povjerljivost i zaštita podataka

Prema Zakonu o službenoj statistici, zajamčena je tajnost svih podataka koje dostavljaju izvještajne jedinice. Prikupljeni podaci upotrebljavaju se u administrativne i statističke svrhe te se kao statistički podaci ne objavljuju kao pojedinačni, nego kao zbirni (agregirani) podaci. U skladu s odredbama članaka 63. i 65. Zakona o službenoj statistici, prikupljeni podaci o fizičkim i pravnim osobama koji se izravno ili neizravno mogu dovesti u vezu s fizičkom ili pravnom osobom, statistički su povjerljivi i službena su tajna, koriste se isključivo za statističke svrhe, iskazuju se u agregiranom obliku i ne mogu biti podloga za utvrđivanje bilo kakvih prava i obveza izvještajnih jedinica. U skladu s odredbom članka 20. Uredbe (EZ) br. 223/2009 o europskoj statistici, Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i ribarstva koristi se povjerljivim podacima za statističke svrhe.

Izvještajne jedinice

Izvještajne jedinice za godišnji izvještaj o morskom ribarstvu su ovlaštenici povlastici za obavljanje gospodarskog ribolova na moru i ovlaštenici povlastica za mali obalni ribolov prema evidenciji o izdanim povlasticama za obavljanje gospodarskog ribolova na moru kao i same povlastice za obavljanje gospodarskog ribolova u koje su upisani podaci o ribarskom plovilu (dužine, težina i snaga) te ribolovni alati. Također, izvještajne jedinice su i prvi kupci proizvoda ribarstva koji dostavljaju prodajne listove iz kojih je vidljiva vrsta, količina i vrijednost prve prodaje.

Način i vrijeme prikupljanja podataka

Ovlaštenici povlastica dostavljaju podatke o ulovu/iskrcaju sukladno propisima o obliku, sadržaju i načinu dostave podataka o gospodarskom ribolovu na moru. Podaci se dostavljaju na sljedeće načine:

- a) putem tiskanih obrazaca očevidnika, odnosno izvješća za mali obalni ribolov,
- b) elektronički u Geoinformacijski sustav ribarstva Uprave ribarstva (GISR) putem uređaja s pripadajućim softverom za elektroničko bilježenje i slanje podataka iz očevidnika o ribolovu (eOčevidnik),
- c) elektronički putem mobilnih aplikacija za pametne telefone autorizirane od strane Ministarstva (mOčevidnik i mIzvješće).

Tiskani obrasci se dostavljaju do 15-og u tekućem mjesecu za prethodni mjesec, dok se elektroničkim putem dostavljaju na dnevnoj razini.

Podaci o ribolovnim plovilima i ribolovnim alatima upisani su u povlastice za obavljanje gospodarskog ribolova na moru.

Podaci o vrijednosti iskrcane ribe prikupljaju se iz prodajnih listova koje elektroničkim putem ispunjavaju i dostavljaju registrirani prvi kupci u propisanim rokovima.

Organizacija i provođenje prikupljanja podataka

Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i ribarstva određuje metodologiju prikupljanja podataka sukladno zakonskim i podzakonskim propisima i na temelju Godišnjeg plana prikupljanja podataka. Organizacija i provođenje prikupljanja se razlikuje obzirom na vrstu podatka koji se prikuplja.

U slučaju elektronske dostave podataka, unos podataka je svakodnevno te se validacija vrši kroz automatski sustav validiranja podataka i kreiranjem različitih izvještaja kojim se pretražuju moguće greške.

U slučaju dostave putem tiskanih obrazaca, u prikupljanju podataka o ulovu/iskrcaju riba i drugih morskih organizama sudjeluju Područne jedinice/Ispostave Ministarstva poljoprivrede,

šumarstva i ribarstva koje se nalaze u priobalnim županijama Republike Hrvatske. Djelatnici područnih jedinica/ispostava izdaju blokove i knjige obrazaca izvješća ribarima za ribarska plovila čiji su ovlaštenici te zaprimaju ispunjene obrasce i unose ih u GISR. Prikupljanje i unos podataka kroz tiskane obrasce predviđen je za samo za male obalne ribare (oko 3500 ribara) dok svi ostali ribari podatke dostavljaju elektronskim putem.

Podaci se prikupljaju kroz opisani način i vrijeme prikupljanja te je za svaki oblik podatka propisano što sadrži, kako se ispunjava i dostavlja. Za tiskane obrasce propisani su obrasci i upute za popunjavanje. Za elektronske oblike dostave podataka izrađene su upute za ispunjavanje i dostavu.

Podaci o ribarskim plovilima i ribarskim alatima dohvaćaju se iz GISR-a u kojem se nalazi registar flote i registar povlastica koji se ažuriraju ovisno o zahtjevima ovlaštenika povlastica. Podaci o vrijednosti iskrcaje ribe i drugih morskih organizama dohvaćaju se iz baze podataka GISR-a u kojoj se nalaze svi prodajni listovi sa jediničnim cijenama za sve prodane vrste.

Obuhvat podataka

Obuhvaćeni su svi ribari odnosno svi ovlaštenici povlastica za obavljanje gospodarskog ribolova na moru, sve povlastice za obavljanje gospodarskog ribolova na moru i sva dostavljena ulovna dokumentacija i prodajni listovi.

Provjera, validacija i korekcija podataka

Podaci o ulovu/iskrcaju riba i drugih morskih organizama dostavljeni elektronskim putem izravno se unose u GISR, dok se zaprimljeni ispunjeni obrasci tiskanih izvješća unose od strane djelatnika Uprave ribarstva. GISR sustav već prilikom unosa validira određeni dio podataka jer je svako izvješće vezano za određeno plovilo ovlaštenika povlastice. Preko 90% podataka dostavlja se digitalnim putem što omogućava kvalitetnu, brzu, učinkovitu i unakrsnu kontrolu. Provjera i validacija podataka o ulovu/iskrcaju obuhvaća niz aktivnosti koje uključuju provjeru dostavljenih podataka o ribolovnoj aktivnosti (polasku u ribolov, upisanim ribolovnim alatima, početku i kraju ribolovnog napora, vremenu obavljanja ribolova, procjeni ulova, iskrcaju, prodaji s plovila). Određene vrste provjera obavljaju se svakodnevno dok se dio provjera vrši kroz tjedne, mjesečne, polugodišnje i godišnje validacije. Za sve vrste provjera postoje procedure koje opisuju što se provjerava, koje su moguće greške i kakvo je postupanje.

Provjera prodajnih listova obuhvaća provjeru registriranih prvih kupaca te provjeru da li je prodani list izrađen za točnu ulovnu dokumentaciju odnosno izvješće što predstavlja unakrsnu kontrolu podataka o ulovu i prodaji. Za validiranje prodajnih listova također postoje interna pravila o mogućim vrstama grešaka i postupanja u pogledu istih.

Uprava ribarstva ima također razvijen VALID sustav koji sadrži pravila za provjeru određenih definiranih podataka. Nakon izvršene provjere, sam VALID sustav notificira potencijalne greške na dnevnoj razini kroz razvijena pravila i alarme. Alarmi se ispravljaju ili prosljeđuju ribarskoj inspekciji, ovisno o tome je li utvrđena greška ili se radi o mogućem prekršaju. Osim sustavnog validiranja, djelatnici analiziraju podatke kroz različite oblike definiranih izvještaja

te utvrđuju i ispravljaju nedostatke ili greške. Nakon validiranja svih podataka podaci se verificiraju i kreiraju se potrebni izvještaji. Valja imati na umu da se korekcije vrše kontinuirano sve do zaključavanja pojedine godine kada više nije moguće unijeti dodatne podatke niti ispravljati postojeće. Godišnje izvješće o morskom ribarstvu s konačnim podacima objavljuje se tijekom prosinca tekuće godine za prethodnu kada su svi podaci već validirani i verificirani. Međutim, ako se naknadno utvrde greške i potreba za ispravcima, podaci će biti ispravljani te će se objaviti novi izvještaj morskog ribarstva s datumom i razlogom korekcija.

Podaci koji se prikupljaju i definicije

Ribari koji obavljaju gospodarski i mali obalni ribolov – podatak predstavlja broj ovlaštenika povlastica za obavljanje gospodarskog ribolova na moru koji su bili aktivni u određenoj godini, odnosno čija povlastica nije bila pohranjena tijekom referentne godine.

Ribarska plovila – prikazuje se podatak o ribarskim plovilima prema dužinskim kategorijama sa podacima o ukupnoj veličini plovila (GT) i ukupnoj snazi pogonskog stroja (kW) – prikazuju se podaci o broju ribarskih plovila koja su sudjelovala u obavljanju ribolova tijekom prikazane godine, razdvojeno na plovila dužine veće od 15 metara preko svega i ispod 15 metara.

Ribarske mreže prema vrstama – prikazuju se ribarske mreže prema vrstama i izdanim odobrenjima za obavljanje gospodarskog ribolova na moru. Podatak predstavlja broju ribolovnih alata upisanih u povlastice za obavljanje gospodarskog ribolova koji su razvrstani u kategorije najvažnijih skupina ribolovnih alata. Najznačajniji ribolovni alati razvrstani su kategorije:

- Pridnena povlačna mreža koća - upisuje se broj autoriziranih pridnenih povlačnih mreža koća koje imaju odobrenje za ribolov.
- Plivarice za alu plavu ribu - srdelare - upisuju se broj autoriziranih plivarica srdelara koje imaju odobrenje za ribolov.
- Mreže potegače – upisuje se broj autoriziranih mreža potegača kojima pripadaju potegače za lov gira (migavica i girarica), potegače malog oka tipa oližnica i potegača velikog oka tipa šabakun.
- Jednostruke mreže stajaćice - upisuje se broj jednostrukih mreža stajaćica
- Trostruke jednododne mreže stajaćice - upisuje se broj trostrukih jednododnih mreža stajaćica
- Trostruke dvopodne mreže stajaćice- upisuje se broj trostrukih dvopodnih mreža stajaćica

Iskrcaj morskih organizama – prikazuje se iskrcaj riba i drugih morskih organizama po grupama morskih organizama i po vrstama – prikazuje se ukupan iskrcaj riba i drugih morskih organizama razvrstan po grupama morskih organizama (bijela riba, glavonošci, hrskavična riba, mala plava riba, ostali organizmi, rakovi, školjkaši i velika plava riba) i po pojedinačnim vrstama.

Prodaja ribe i drugih morskih organizama po vrstama – predstavlja količine u tonama i vrijednosti u eurima te prosječne cijene u eurima po kilogramima, koje su prikazane kroz prodajne listove i predstavljaju prvu prodaju ribe i drugih morskih organizama.

Rezultati i objava podataka

Podaci obuhvaćaju informacije o, iskrcanim i prodanim količinama te vrijednostima proizvoda ribarstva po vrstama ili grupama vrsta morskih organizama. Podaci obuhvaćaju podatke o ribarskim plovilima i alatima te je moguće prikazati ukupni kapacitet plovila, broj aktivnih plovila i broj autoriziranih ribolovnih alata. Podaci se objavljuju jednom godišnje za prethodnu godinu.

Pravila diseminacije statističkih podataka

U skladu s odredbom članka 58. stavak 1. Zakona o službenoj statistici, Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i ribarstva diseminira statističke podatke u obliku u kojem statističku jedinicu nije moguće identificirati ni izravno ni neizravno u skladu s odredbama članka 18. i 19. Uredbe (EZ) br. 223/2009. Iznimno, u skladu s odredbom članka 66. Zakona o službenoj statistici, nositelji službene statistike 2 mogu diseminirati statističke rezultate koji omogućuju identifikaciju statističke jedinice u iznimnim slučajevima utvrđenima odredbom članka 20. stavka 3. Uredbe (EZ) br. 223/2009.

U skladu s odredbom članka 21. Uredbe (EZ) br. 223/2009 o europskoj statistici i članka 67. Zakona o službenoj statistici, Državni zavod za statistiku može povjerljive statističke podatke dostavljati drugim proizvođačima službene statistike, ako je to potrebno za učinkovit razvoj, proizvodnju, diseminaciju ili za povećanje kvalitete službene statistike iz njihova djelokruga rada, te Eurostatu. Također, u skladu s odredbom članka 23. Uredbe (EZ) br. 223/2009 o europskoj statistici i članka 68. Zakona o službenoj statistici, Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i ribarstva može na temelju pisanog zahtjeva znanstvenicima ili znanstvenim organizacijama koji provode statističke analize za znanstvene svrhe dopustiti pristup povjerljivim statističkim podacima koji ne omogućuju izravnu identifikaciju statističke jedinice.

Korisnici podataka

Korisnici podataka su Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i ribarstva kao unutarnji korisnik za potrebe dostave različitih izvještaja prema nacionalnim, EU i međunarodnim tijelima te radi različitih vrsta analitika koje izrađuje. Vanjski korisnici mogu biti Vlada Republike Hrvatske, ministarstva, instituti, ribari, fizičke i pravne osobe te javnost.